

ספרי' — אוצר החסידים — לויבאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שישה עשר

היכל
חמישי

מאמר
הנה פרשת פרה
קוריז קודם חג הפסח

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נר ישראל ותפארתו קדוש ה'
מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבנ"מ ז"ע

— אדמו"ר ה"צמח צדק" —

מלויבאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתב־יד



על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י. 770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש לבריאה

שנת הקהל

**MAAMAR
HINEI PARSHAS PARAH**

Copyright © 2023
by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס "עמפייער פרעסס" ע"י
הרה"ת הרה"ח ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ח הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה
ויוסף יצחק בן ברכה שיח'ל
EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD., • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 756-1473

פתח דבר

לקראת ש"ק פ' ויקהל-פקודי, פ' החודש, מבה"ח ניסן הבעל"ט, הננו מו"ל בזה מאמר „הנה פרשת פרה קורין קודם חג הפסח“, מאת כ"ק אדמו"ר ה„צמח צדק“. המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה, מגוכתי"ק הרה"ק מוהר"ר ישראל נח בן כ"ק אדמו"ר הצ"צ, שרשם בשעתו מה ששמע מאביו כ"ק אדמו"ר הצ"צ. לתועלת הלומדים והמעיינים, הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וציונים. בראש הקונטרס – פאקסימיליא מגוכתי"ק.



הקונטרס נערך ע"י הרה"ת ר' אליהו שי' מטוסוב, והרה"ת ר' גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר החסידים“

שושן פורים, ה'תשפ"ג
שנת הקהל
ברוקלין, נ.י.

קצה פ' פרה -

הנה פ' פרה נוהגין לעולם נזבג חק הכנסת - וקטנה סאלה עה
 אשר על ענין פרה אמרתי אמתיה והיא רחוקה ממני -
 והיינו שהוא לעולם מחכה והסנה . הנה ענין תלמוד וסופיה אומרת
 לעלה . וענין תלמוד אורח הוא כי הנה יש חלק הנזבג אחריות עולמות
 שבה אין סינוניא אחר תמיד תבגש קנה עזר שאין לו . ואפוא קולמות
 עליוני לך . וקצת עליוני קצ האור תלמיד קלי תמיד אחריות וכמאמר
 כי אמת תמלאן טענייהו אמתאן באלו שהן כנראה קלא נשטת
 ועי תלמיד מסיבה תוס אומרו לעלה - ויבוצ בתוספתו של הקנה טענה
 על הקנה בול . מהעז אל תפיו בקנהו הסטטין תיק עז אלכל פרה
 כי פרה הוא לזון פרוסה והארה . והיינו ענין תוס אורח שמשך
 לעלה נשך ענה הארה קנה קצ ויבוצא שר לצנינו . והן הקנה
 לא יהיו בקולו גה יך הטיק תוס אורח לעלה ויטולא ויטק קנה קצ
 ולכן ענין הן ענין בלעטת איה שר טובה טובה ונבוצ הפי אשתר
 הוא הטיבה עצמה והוא הקולו אלנות שמשך מהטיבה קרפא קנה -
 וכן הרי פתו ווטצה אלנין קן קצבן יגבס . ונטיבא הו קנה -
 ונהו ענין תוס אור קנה - והענין הוא שטיעו הנה קנה איך
 עורק איה שמשך תוס אורח קנה עי קווס הטיבה - והיינו
 ענין של היבוצ טעמיהו שאין לך עסק טעמה שאין לו טעם לעלה
 חסרה בו ואור לו קנה . ואנו חואו שקטיעה תפוח הקטני ויש בו
 הטיבו או הטיבות ונה נשך טעם שופו טעמיהו וקנה וולם כוונת טעם
 והיינו טעמות חוק טעמת חסרה טעמה
 הקנהו טעמה טעמה הטיבות - וההיין איך טעם איה טעמת
 חסר טעמה ויטק ענה טעמה טעמיהו נשטו תפוח הרי אין עורק קטניו
 אחריות . וכן זה ענין זה שאנו חואו שם טעמיהו בשל חסרה
 קנה טעמו וטעמיהו . הרי אנו חואו כמותיהו קצ טעמיהו וקנה
 שאלא עוב אטה וולם כטעמו כמותיהו קצ טעמיהו וקנה
 צורך טעמיהו הקטני שפוח אקני שופו כמותיהו לעלה - וקנה הוא
 קצ עורק הקולו שבלע אקני שם הנה לעלה כמותיהו . כי קנה הוא
 קולו חסרה בכרואה - ולעלה יורג הוא קנה חסרה ואל קנה הוא
 לעלה מחכה והסנה . וגם ווטצה אלנין קן קצבן יגבס כי כמותיהו
 העולמו הוא ענין של אלנין כשה כמותיהו קלא אלנין .

פאקסימיליא מגוכי"ק מוהרי"נ בן כ"ק אדמו"ר הצ"צ מעמוד הראשון של המאמר

הנה¹ פ' פרה² קורין לעולם קודם חג הפסח. ובמד"ר³ ששלמה ע"ה אמר על ענין פרה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. והיינו שהוא למעלה מחכמה והשגה. הנה ע"י⁴ תומ"צ מוסיפים אורות למעלה. וענין תוס' אורות הוא, כי יש חוק הקצוב להחיות עולמות, שבזה אין שינויים אשר תמיד מחדש בכל יום מעשה בראשית מאין ליש, ואפילו בעולמות עליונים ג"כ, ובע"ס עליונות ג"כ האור מלובש בכלי תמיד להחיותה, וכמאמר כד⁵ אנת תסתלק מינייהו אשתארו כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא, וע"י תומ"צ ממשיכים תוס' אורות למעלה, וידוע⁶ שתוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר כו'. וזה"ע אל⁷ תהיו כעבדים המשמשין הרב ע"מ לקבל פרס, כי פרס הוא לשון פרוסה והארה, והיינו שע"י תוס' אורות שנמשך למעלה נמשך מזה הארה בג"ע ג"כ ומזה גופא הקיבול שכר לצדיקים, ורק העבודה לא יהי' בשביל זה, רק להמשיך תוס' אורות למעלה, וממילא יומשך בג"ע ג"כ.

ב וועוד) נמצא הנחת ה"ה מפאריטש של מאמר זה משנת תר"י.
 (2) פ' פרה קורין לעולם קודם חג הפסח: טור וש"ע א"ח סי' תרפ"ה ס"ג. וראה במ"מ שנסמנו לעיל לתחילת המאמר, ואוה"ת חוקת ע' תשעג"ד. תשעז. תתד. א'תתעג"ד. ועוד.
 (3) ובמד"ר ששלמה ע"ה אמר . . . אמרתי אחכמה: קהלת ז, כג. קה"ר עה"פ. במדב"ר פי"ט, ג. ועוד.
 (4) ע"י תומ"צ מוסיפים אורות למעלה: באוה"ת חוקת ע' תשפד מציינ בכ"ז לפע"ח, וגם להקדמת פע"ח למהר"צ שפירא בענין המשכה בחוק הקצוב והמשכה בסוד תוספת.
 (5) כד אנת תסתלק מינייהו: תקוני זהר בהקדמה ד"ה פתח אליהו (יז, ב).
 (6) וידוע שתוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר: ראה ב"ר פס"א. ועוד.
 (7) אל תהיו כעבדים: אבות פ"א מ"ג. וראה תו"א נח י, ב. תולדות יח, ב. לקו"ת תזריע כ, ב. דרושים לשמע"צ פה, א.

(1) הנה פ' פרה: נדפס כאן מגוף כתב יד קודש מוהר"ר ישראל נח בן כ"ק אדמו"ר הצמח צדק, כת"י מספר 1105 נ, א (הכולל הנחות שלו ממאמרי אביו אדמו"ר הצ"צ, משנת תרכ"ב בערך). עוד הנחה בשינויים נמצאת באוה"ת במדבר (כרך ו) ע' א'תתפט, שם ההתחלה: וידבר גו' זאת חוקת, בכותרת: פ' פרה דשנת תרכ"א. המאמר נמצא ג"כ בשינוי רב (רשימת כ"ק אדמו"ר הצ"צ) באוה"ת חוקת ע' תשפג(1), שם ההתחלה: להבין כללות מצות פרה אדומה שעליה אמר שלמה אמרתי אחכמה, בכותרת: פ' פרה שנת תר"י (ובשולי העמוד שם כותרת מכתב"ד אחר: „פ' פרה שנת תרכ"ד"). ועוד ביאורים מאדמו"ר הצ"צ הקשורים לכאן: באוה"ת חוקת (הוספות) ע' 29 (בהוצאה קודמת ע' א'תריט), ומתחיל: ענין פרה אחכמה והיא רחוקה. שם ע' 31 [ע' א'תרכא] ומתחיל: ענין אשר קדשנו במצותיו. [מאמר אדמו"ר הצ"צ באוה"ת, מיוסד על ד"ה להבין כללות ענין מצות פרה אדומה, בסה"מ תקס"ב ח"ב ע' עתר, ועי"ש במ"מ]. בכתב"ד 133 קעז, ב. 608 רט,

הנה פ' פרה קורין קודם חג הפסח

ולהבין ענין הגן עדן, שלפעמים ארז"ל שכר⁸ מצוה מצוה, ונודע הפי' שהשכר הוא המצוה עצמה, והוא הגילוי אלקות שנמשך מהמצוה גופא בג"ע. וצ"ל הרי כתי' ויטע⁹ ה' אלקים גן בעדן מקדם, ונמצא ה' ג"ע, ומהו ענין התוס' אור בג"ע.

והענין הוא שנטיעת הג"ע בעצם אינו ערוך למה שנמשך תוס' אורות בג"ע ע"י קיום המצות. והיינו עפ"י משל הידוע משארז"ל שאין¹⁰ לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל, ואנו רואים שבנטיעת התפוח הגשמי ויש בו מתיקות או חמיצות וזה נמשך מצד שורשו מהמזלות וגבוה יותר כמ"ש גבוה¹¹ מעל גבוה כו', והיינו ממדות חו"ג, שממדת החסד מתהווה למטה מתיקו', וממדת הגבורה מתהווה למטה חמיצות.

ולהבין איך שייך לומר שממדת חסד שלמעלה יומשך מזה למטה מתיקות גשמי בתפוח, הרי אין ערוך גשמי לרוחניות. יובן זה עפ"י מה שאנו רואים שיש מתיקות בשכל חדש שיש בזה תענוג ומתיקות, הרי אנו רואים ברוחניות ג"כ מתיקות, ועד"ז משתלשל עוד למטה יותר בגשמיות במתיקות התפוח הגשמי, ובודאי שאין ערוך מתיקות הגשמי שבתפוח לגבי שורשו ברוחניות למעלה. ועד"ז הוא ג"כ ערך הגילוי שבג"ע לגבי שרש הג"ע למעלה במקורו, כי בג"ע הוא גילוי חכמה דבריא, ולמעלה יותר הוא בחי' חכים¹² ולא בחכ' ידיעא, למעלה מחכמה והשגה. וז"ש ויטע ה' אלקים גן בעדן מקדם, כי בריאת העולמות הוא ע"י שם אלקים, כמ"ש בראשית¹³ ברא אלקים, ולכן בעוה"ז הוא העולם והסתר הנמשך ע"י ריבוי צמצומים דשם אלקים, כי בריאת העולם הוא ע"י מדות המעלימים על אור השכל, אבל בג"ע כתי' ויטע ה' אלקים, שם מלא, ומורה על הגילוי אלקות, והיינו שבג"ע מאיר בינה שבמל' שהוא בחי' ג' ראשונות, וזהו הפרש בין ג"ע לעולמות שהם מקבלים רק מבחי' ז' תחתונות שבמל', וג"ע הוא מבחי' ג"ר שבמל'.

והנה כתי' אל¹⁴ דעות הוי'. וענין השני דיעות ידוע שלמטה הוא בחי' ד"ת שהבריאה יש מאין שהעולם נראה ליש ודבר, ומה שאינו מושג נק' אין,

לקמן פיסקא: והנה כתיב.
 (12) חכים ולא בחכ' ידיעא: תקוני זהר בהקדמה שם (ז, ב).
 (13) בראשית ברא אלקים: בראשית א, א.
 (14) אל דעות הוי': שמואל-א ב, ג. וראה תקוני זהר תס"ט בתחילתו: דעות תרין. וראה במראי מקומות במאמרי אדה"א ויקרא ח"א ע' רסב. דברים ח"ד ע' אשטז].

(8) שכר מצוה מצוה ונודע הפי': אבות פ"ד מ"ב. וראה תניא ריש פל"ו. ובמראי מקומות: במאמרי אדה"א דברים ח"ג ע' תתצט. ובתו"ח שמות ז, ב. סה"מ תרכ"ט ע' כח.
 (9) ויטע ה' אלקים: בראשית ב, ה.
 (10) שאין לך עשב מלמטה: ב"ר פ"י, ו. ובכ"מ.
 (11) גבוה מעל גבוה: ע"פ קהלת ה, ד. וראה

הנה פ' פרה קורין קודם חג הפסח

ולמעלה הוא בחי' ד"ע, שלמעלה היש האמיתי וכולא¹⁵ קמי' כלא חשיב. ובגן עדן הוא גילוי ד"ע שלמעלה היש האמיתי, וכולא קמי' כלא חשיב, כי שם מושג מהות אלקות.

והנה א' במד"ר¹⁶ ע"פ וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל מה הקב"ה עסק במטע תחלה שנא' ויטע ה' אלקי' גן בעדן מקדם אף אתה עסוק במטע תחלה, הה"ד וכי תבואו ונטעתם כו'. והענין הוא כי תבואת¹⁷ האדמה הוא תבואת ה"א, שהוא בחי' מל' מקור ב"ע, ומזה נעשה הסתר והעלם למטה, אבל ונטעתם כל עץ הוא בחי' כ"ס¹⁸ האדם עץ השדה שהוא בחי' חכמה גילוי אלקות. וכ"ז הוא בחי' נטיעת הג"ע. אבל ויניחהו¹⁹ בג"ע לעבדה ולשמרה, וארז²⁰ מצות שבת מסר לו, היינו בחי' תוס' אורות שנמשך בשבת, כי בשבת כתי' וקראת²¹ לשבת ענג, והוא ר"ת²² עדן נהר גן, והיינו גילוי התענוג עליון, בחי' אז²³ תענג על הוי', וע"ד שכתוב ותתפלל²⁴ חנה על הוי'.

והנה כתיב גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם, ופי'²⁵ במד"ר גבוה מעל גבוה קאי על ד' חיות שבמרכבה, וגבוהי' עליהם זה הקב"ה. ולהבין הרי גבוהים לשון רבים ואיך זה שייך על הקב"ה. והענין, כי שם אלקים הוא לשון רבים כמ"ש אלקים²⁶ קדושים הוא, והיינו ששם אלקים מורה על ריבוי התחלקות החיות אלקי שמחי' מאין ליש, כמ"ש גדול²⁷ ה' ואמרז"ל אימתי גדול הוי' כשהוא בעיר אלקינו, כי הנה שני²⁸ אבנים בונות שני בתים וכללות צירופי אותיות הדיבור נק' עיר אלקינו, וכנודע שריבוי התחלקות הנבראים דדצח"מ מינים ממינים שונים הוא ע"י רבוי צירופי וחילופי אותיות הנמשך מרל"א שערם, וכמ"ש בלק"א ח"ב פ"א, ולכן ע"ש אלקים שייך לומר לשון גבוהים.

23) אז תתענג: ישעי' שם, יד.

24) ותתפלל חנה על הוי': חיבור שני

כתובים: שמואל-א, י (ותתפלל על הוי'). שם ב, א (ותתפלל חנה). וראה מאמרי אדה"א ויקרא ח"א ע' צב.

25) ופי' במד"ר גבוה מעל גבוה: שמו"ר ס"פ כ"ג.

26) אלקים קדושים הוא: יהושע כד, יט.

27) גדול ה' ואמרז"ל אימתי: תהלים מה, ב. ראה זח"ב רלה, א. זח"ג ה, א (ובמראי מקומות במאמרי אדה"א נ"ד ע פ).

28) שני אבנים: ס' יצירה פ"ד מ"ב (בכמה נוסחאות – מט"ז).

15) וכולא קמי' כלא חשיב: ע"פ דניאל ד, לב. זח"א יא, ב.

16) במד"ר ע"פ וכי תבואו: קדושים יט, כג. ויקר' פכ"ה, ג.

17) תבואת האדמה הוא תבואת ה"א: זח"א רכו, ב (על פסוק ראשית תבואתה – ירמ' ב, ג).

18) כי האדם עץ השדה: פ' שופטים כ, יט.

19) ויניחהו בג"ע: בראשית ב, טו.

20) וארז"ל מצות שבת מסר לו: ע"פ ב"ר פט"ז, ה. ראה גם סה"מ עת"ר ע' קצח.

21) וקראת לשבת עונג: ישעי' נח, יג.

22) ר"ת עדן גן נהר: תקוני זהר תנ"ה (פח,

ב).

הנה פ' פרה קורין קודם חג הפסח

עוד יש פי' בגבוה מעל גבוה, קאי על ע"ס, וגבוהים עליהם, זהו גבוה מע"ס. ולהבין איך נק' גבוהים לשון רבים על למעלה מע"ס, יובן עפ"י מ"ש הוי"ו²⁹ הוא האלקים ב' פעמים, והיינו שז"א³⁰ בעלותו לעתיקא כאלקים חשוב, והיינו לגבי הארת או"א"ס ב"ה שם הוי' כאלקים חשוב, ומצינו בבחי' עתיק ג"כ לשון שערות כמ"ש עתיק³¹ יומין יתיב כו' ושער רישי' כעמר נקא, והיינו על שממקום גבוה לא יוכל להיות נמשך למטה רק בבחי' שערות כמ"ש אבא³² יונק ממזלא, והיינו שאור אבא שהוא ראשית האצי' יניקתו רק דרך מזלות כו'. וא"כ אתי שפיר וגבוהים עליהם זה הקב"ה היינו על רבוי התחלקות החיות הנמשך מבחי' שם אלקים. ואפי' ממדריגות גבוהות מע"ס ג"כ היניקה ע"י שערות. והנה בכלל היוצא מזה שיש ג' מדריגות, כי בריאת העולם ע"י שם אלקים ומזה למטה העלם והסתר, ג"ע הוא ששם מאיר בחי' שם הוי' כמ"ש ויטע ה' אלקים, ויש המשכת תוס' אורות בחי' אז תתענג על הוי'. וז"ש וידעת³³ היום כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל כו', דשמים ממעל הוא בחי' סוכ"ע, ויש בזה ג"כ יחוד השמות הוי' ואלקים, נמצא דש' הוי' הוא למעלה גם מסוכ"ע.

ובזה יובן פי' היש³⁴ בה עץ אם אין, עץ³⁵ הוא לשון עצה וחכמה, והעצה הוא איך שיהי' נמשך ההשפעה למטה, אם אין, הוא בחי' שלמעלה מגדר חכמה והשגה, בחי' והחכמה³⁶ מאין תמצא. והנה להמשיך בחי' אין למטה הוא ע"י ביטול היש לאין של האדם, בתורה ועבודה וגמ"ח, וכמשארז"ל³⁷ ג' דברים העולם עומד תורה ועבודה וגמ"ח. כי גמ"ח הוא ע"י בחי' ביטול ושפלות, ולכן אברהם³⁸ הי' איש החסד, והיינו משום שהי' שפל רוח לאמר על עצמו ואנכי³⁹ עפר ואפר, והאכיל⁴⁰ לכל באי עולם. ועבודה הוא קרבנות להקריב נפש הבהמה שהוא ביטול היש לאין, ועתה תפלה⁴¹ במקום תמידין תיקנום, בירור נפש הבהמית שבאדם שתוכלל ג"כ באלקות. וכמו"כ עסק התורה הוא דווקא בבחי' ביטול לאלקות ע"ד שכתוב דברי⁴² אשר שמתי בפיו כו'. ולכן כתי' ואהבת⁴³ את ה' כו' ואח"כ והי

36) והחכמה מאין תמצא: איוב כח, יב.

37) על ג' דברים: אבות פ"א מ"ב.

38) אברהם הי' איש החסד: ראה זח"א מז, ב.
רסד, ב. פרדס ש"ב (שער טעם האצילות) פ"ב.
שכ"ב (שער הכנויים) פ"ד. ובכ"מ.

39) ואנכי עפר ואפר: וירא יח, כז.

40) והאכיל לכל באי עולם: ראה ב"מ פו, ב.
ובכ"מ.

41) תפלה במקום תמידין: ברכות כו, א-ב.

42) דברי אשר שמתי בפיו: ישעי' נט, כא.

43) ואהבת. . והיו הדברים: ואתחנן ו, ה'ז.

29) הוי' הוא האלקים ב' פעמים: מלכים-א יח, לט.

30) שז"א בעלותו לעתיקא: ראה לקו"ת דרושים לשי"ש סה, ד (ממשנת חסידים סוף מס' יומא).

31) עתיק יומין יתיב: דניאל ז, ט.

32) אבא יונק ממזלא: ראה זח"ג רפט, ב.
ע"ח שער הכללים פ"ה. ובכ"מ.

33) וידעת היום: ואתחנן ד, לט.

34) היש בה עץ: שלח יג, כ.

35) עץ הוא לשון עצה וחכמה: ראה גם לקו"ת שלח מז, ג ובהגהת אדמו"ר הצי"צ שם.

הדברים האלה כו' דקאי על תורה, ומקודם צ"ל ואהבת את ה' כו', כי תורה צ"ל ג"כ בדחילו ורחימו כנודע. וע"י ג' קוין הנ"ל דתורה ועבודה וגמ"ח בבחי' ביטול היש לאין נמשך ע"י מלמעלה ג"כ האינן שלמעלה, שלמעלה מגדר חכמה והשגה.

והנה כל הנ"ל הוא המשכת אלקות ע"י תומ"צ. אבל ענין פרה אדומה הוא מרמו על התשובה, כמ"ש במד"ר⁴⁴ פ' [פרה] רומז על ד' גליות, פרה זה גלות מצרים כמ"ש עגלה⁴⁵ יפהפיה מצרים, אדומה זו מלכות בבל הנק' רישא⁴⁶ דדהבא, תמימה זו מלכות מדי, ופרה⁴⁷ רומז על תשובה, וע"ד שארז"ל אס⁴⁸ ישראל עושין תשובה נגאלין. ובפרה יש שני ענינים הזאת⁴⁹ הדם ושריפת הפרה. והזאת הדם נוכח פני אהל מועד, היינו להעלות פנימיותה, שהוא בחי' הטוב שנמשך ונתפשט בתוכה מבחי' פני שור שבמרכבה, ולהחזירו להעלותו לשרשו. וענין שריפת הפרה לעשותה אפר. הענין, דהנה עד"מ כששורפים עצים, וע"י נעשים אפר, שהאפר הוא מהותו ועצמותו של העץ הנשרף, כי הכל⁵⁰ הי' מן העפר, רק שנרכבו בו עוד ג' יסודות, אש רוח מים אל העפר שהוא עצמותו, וע"י השריפה באש אזי ג' יסודות אמ"ר שהיו בהעץ חלפו וכלו בעשן המתהווה מהרכבתו, ויסוד הד' שהי' בעץ, שזהו עצמותו שהוא העפר שבו, הוא הנשאר קיים והוא האפר. והוא ג"כ ענין חומר וצורה, שבכל דבר יש חומר וצורה, והחומר של העץ הוא יסוד העפר שבו, וג' היסודות אש רוח מים הן רק הצורה של העץ, וע"י שריפת העץ נשאר רק עצם החומר שלו הפשוט כו'.

והנה כך עד"מ בעבודת ה' יש בחי' עד"ז. והוא כי נה"ב שורשה מפני שור מהשמאל, וכמו שמבחי' פרה נמשך אח"כ השפעה לחיצוני, כך ממדות דנה"ב נמשך החשך ותאוה לתענוגי עוה"ז בהיתר או באיסור ח"ו. והנה כשהאדם חושב לדבר מעניני עוה"ז, הנה אותו הדבר היא כלי הרצון והתשוקה שבלב האדם, וכן אותיות המחשבה והדבור שמהרהר ומדבר בזה איך להשיג הדבר, הם ג"כ כלים להרצון ההיא, וכש"כ המעשה. והרי הם כמו צורה לחומר לעצם הרצון כו'.

תשצו ואילך. א'תתסט. א'תתעד. א'תרכ. א'תרכב.
 (48) אס ישראל עושין תשובה נגאלין:
 סנהדרין צז, ב.
 (49) הזאת הדם ושריפת הפרה: חוקת יט, ד ואילך. כל הבא לקמן, הוא ע"פ לקוית חוקת נו, ג ואילך, וע"ש במ"מ.
 (50) הכל הי' מן העפר: קהלת ג, כ.

(44) במד"ר פ' [פרה] רומז על ד' גליות: ראה ילקוט שמעוני ר"פ חוקת (מפסיקתא רבתי פי"ד. ועוד). ומסיים: אשר אין בה מום זו יון. וראה בארוכה במראי מקומות בסה"מ תרמ"ב ע' רה.
 (45) עגלה יפהפיה מצרים: ירמי' מו, כ.
 (46) רישא דדהבא: ע"פ דניאל ב, לח.
 (47) ופרה רומז על תשובה: ראה גם לקוית חוקת סא, ד. אה"ת חוקת שם ע' תשעג ואילך.

הנה פ' פרה קורין קודם חג הפסח

ובזה יובן ענין מ"ש בזה ע"פ ואהבת⁵¹ בכל לבבך בשני יצריך דא הוא רזא, שלכאו' אינו מובן מהו הרזא, הרי מובן הפי' לכל. אך הענין הוא, דהנה עצם הרצון אף שכשנמלכש בתאוה רעה, הוא רע גמור, מ"מ אין מהות כח הזה חטא ורע מצד עצם עצמותו, שהרי עצם הרצון הוא רק כח המתאוה, והרי הוא יכול להיות כח המתאוה לטוב כמו שהוא עכשיו כח המתאוה לרע, אלא שהרע הוא מה שהטה והמשיך כח המתאוה להיות מתאוה לרע ונעשה בו הצורה רע מאד, ונתלבש בלבושים צואים, עד שנמשך לסור ממ"ע או להתאוות לאיסור.

וזהו ענין שריפת הפרה, שישאר רק האפר, שהוא ענין עצם המדות דנה"ב, דהיינו בחי' כח המתאוה עד"מ כנ"ל שהוא החומר הפשוט, אבל הצורה והלבושים צואים שהי' הכח המתאוה מלוכש בהן יהיו חולפים וכלים לגמרי, דהיינו שלא יהי' כח המתאוה מלוכש בהן עוד, לא במחשבה, שסיח דעתו לגמרי מלחשוב ולדבר בזה, וכש"כ במעשה ח"ו, ולהיות עוצם⁵² עיניו מראות ברע וכדומה, לאכפייא לסט"א, לעשות ההיפוך ונגד תאוות נה"ב בכל החושי' ראי' ושמיעה וכו' ובמחדו"מ.

והנה ע"י אתכפיא זה, שמבטל הכלים שבהם מלוכש הרצון זה, ולהיות דוחה אותן ממנו לגמרי, הרי זה עד"מ כמו שריפת הפרה, שהג' יסודות אש רוח מים שהיו בדרך הרכבה בה, חלפו וכלו ע"י השריפה, ונשאר רק עצמותה שהוא האפר. כך כשנפרדו הלבושים צואים מחדו"מ דהאיסור מן הנה"ב, ונשאר רק עצם כח המתאוה דנה"ב כאשר הוא בעצמותו, ואינו מורכב ומלוכש במחדו"מ דאיסור, וזהו בחי' האפר, ואזי יוכל להפוך אח"כ כח המתאוה זה מהקצה אל הקצה, מאהבה רעה לאהבת ה', וכמ"ש ואהבת בכל לבבך בשני יצריך, שגם היצה"ר ישוב לאהבת ה' ממש, ולבא לבחי' אתהפכא⁵³ חשוכא לנהורא, כי כח המתאוה שבנה"ב מצד עצמו שרשו ויסודתו בקדושה עליונה מבחי' פני שור⁵⁴ שבמרכבה, אלא שבירידת המדריגות ונפילתן בשבה"כ, נמשך שיהי' כח המתאוה גם לדבר עבירה, ולזאת כשישוב אל ה', יוכל להפוך לבו מן הקצה אל הקצה, שגם כח המתאוה שהי' מלוכש בתאוה רעה, ישוב לאהבת ה' כמו שהי' בשרשו בבחי' פני שור כו'. וזהו ענין הרזא המבואר בזה ע"פ ואהבת כנ"ל.

וענין מים חיים הוא. כי הנה כתי' ונהר⁵⁵ יוצא מעדן ומשם יפרד. והנה יש בזה כמה פי', ובעדן יש ג"כ הרבה מדריגות, כי אית עדן ואית עדן, אית עדן

51 ואהבת . . בשני יצריך דא הוא רזא: א. אתהפכא חשוכא לנהורא: ראה זח"א ד, ברכות נד, א. זח"ב כו, ב ואילך. וראה לקו"ת ואתחנן ז, ד.
52 עוצם עיניו מראות ברע: ישע"י לג, טו. ע"ח ש"ג (שער קיצור אבי"ע) פ"ח.
53 פני שור שבמרכבה: ע"פ יחזקאל א, י. (ונהר יוצא מעדן): בראשית ב, י.
54

הנמשך עפ"י שכל והשגה, ואית עדן שלמעלה מגדר חכמה והשגה, וכמארז"ל עדן⁵⁶ עצמו עין לא ראתה כו'. ופי' ומשם יפרד והי' לד'⁵⁷ ראשים הוא ד' חיות שבמרכבה, ונק' ומשם יפרד כי הם בחי' נפרדים כמ"ש וכנפיהם⁵⁸ פרודות, והיינו כי מחנה מיכאל באהבה פני⁵⁹ ארי' אל הימין, וגבריאל ביראה פני שור מהשמאל. וכ"ז הוא משום דנהר יוצא מעדן, ואנו רואים שבנהר יש שינויים כמ"ש ונהר⁶⁰ יחרב ויבש, וכמו"כ אפי' בחיות שבמרכבה הגם שלמעלה הם חיות הקודש אך כיון משם יפרד לכן הם מקור לפירוד, ומחמת זה בריבוי השתלשלות נמשך מזה למטה ד' גליות ג"כ וכנ"ל. אבל לע"ל ומעיין⁶¹ יצא מבית ה' והשקה את נחל השיטים, וכמו בגשמיות במעיין אין בו שינויים לעולם, שתמיד נובע, כמו"כ למעלה זה רומז על בחי' אני⁶² ה' לא שניתי שאין בזה שינויים, לכן איכא⁶³ מ"ד דבקידוש מי חטאת אין כשרים נהרות ורק מים חיים דייק.

והנה פרה רומז על תשובה, וזה מדריגה גבוה ממדרי' צדיקים כמשארז"ל מקום⁶⁴ שבע"ת עומדים צ"ג אינם יכולים לעמוד. וז"ש שלמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, שענין פרה הוא למעלה מגדר חכמה והשגה דתומ"צ. וע"ד⁶⁵ לרחוק ולקרוב, לרחוק שנעשה קרוב, וזהו ע"י התשובה דייקא מרחוק⁶⁶ ה' נראה לי.



63 איכא מ"ד דבקידוש מי חטאת אין כשרים נהרות: ראה רמב"ם הל' פרה אדומה פ"ו ה"י ונו"כ שם. וראה אוה"ת חוקת ע' תשצו. ובהוספות שם ע' 17.
64 מקום שבע"ת עומדים: ע"פ ברכות לד, ב.
65 וע"ד לרחוק ולקרוב: ישעי' נו, יט. ברכות שם.
66 מרחוק ה' נראה לי: ירמי' לא, ב.

56 עדן עצמו עין לא ראתה: ברכות לד, ב.
57 לד' ראשים . . . ד' חיות שבמרכבה: ראה כמובא על זה, באוה"ת בראשית פד, ב.
58 וכנפיהם פרודות: יחזקאל שם, יא.
59 פני ארי' אל הימין: שם פסוק י.
60 ונהר יחרב ויבש: ישעי' יט, ה. איוב יד, יא.
61 ומעיין יצא מבית ה': יואל ד, יח: ומעין מבית ה' יוצא.
62 אני ה' לא שניתתי: מלאכי ג, ו.

לעילוי נשמת

הרבנית הצדקנית

מרת **חווה** ע"ה

גורארי'

בת אדמו"ר הרב **אברהם יהושע העשיל** מקאפישיניץ

אשת חבר שעמדה במסירות נאמנה על יד בעלה

הרה"ח הרה"ת ר' **שניאור זלמן** ע"ה

שפעל כל ימיו למלאות רצונותיהם הק'

ונאמן ביתם של רבותינו הקדושים

כ"ק אדמו"ר אדמו"ר מהוריי"צ

וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

מגזע תרשישים הצדיקים הרבנים הקדושים

האוהב ישראל מאפטא ור' לוי יצחק מבארדיטשוב

דער הייליגער רוזינער

ולמעלה בקודש המגיד הגדול ממעזריטש

ומעוד גדולי תלמידי הבעש"ט

זצוקלה"ה

נפטרה בשם-טוב עש"ק אחר חצות

כ"ד אדר, ה'תשס"ו

ת. נ. צ. ב. ה.



נדפס על ידי ולזכות משפחתה שליט"א